

Unie van Zelfstandige Ondernemers

Gedragcode in het kader van de Wet van 21 december 2013 betreffende diverse bepalingen inzake de financiering van kleine en middelgrote ondernemingen, zoals gewijzigd door de wet van 21 december 2017

Preambule

De Wet van 21 december 2013 betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen, zoals gewijzigd door de wet van 21 december 2017, bepaalt in artikel 10 dat de representatieve interprofessionele organisaties, bedoeld in artikel 4 van de wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de kmo's, die de belangen van de KMO's behartigen en de representatieve organisatie van de kredietsector ermee belast zijn in onderling overleg een gedragscode uit te werken die minstens een aantal aspecten dient te regelen.

In uitvoering daarvan wordt de volgende Gedragscode overeengekomen:

I. Artikel 10, §1, 1° - toelichting en summier informatiedocument

“de inhoud en de vorm van de toelichting en het summier informatiedocument als bedoeld in Artikel 7, § 1 en 2, tweede lid”

A. Vorm van toelichting

1. Artikel 7, § 1 voorziet, op het moment van de kredietaanvraag, in een schriftelijke toelichting door de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, die de verschillende kredietvormen bevat die mogelijk aangepast zijn aan de onderneming.
2. De informatie die de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, verstrekt, is algemeen van aard aangezien deze bij de kredietaanvraag wordt verstrekt zonder volledige dossierstudie.
3. De kredietgevers, of in voorkomend geval kredietbemiddelaars, maken gebruik van een type-document voor elke kredietvorm die zij aanbieden. Deze type-documenten, die ter beschikking mogen worden gesteld op elektronische wijze of op papier, dienen volgende informatie te bevatten:
 - (i) De kredietvorm (bv. kaskrediet, straight loan, investeringskrediet, roll-over, ...);
 - (ii) Algemene kenmerken en modaliteiten van de betreffende kredietvorm;
 - (iii) Beschikbare looptijden (bepaalde of onbepaalde duur);
 - (iv) Mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling;
 - (v) Mogelijke kosten;
 - (vi) Typevoorbeeld(en) waarvoor de beschreven kredietvorm wordt gebruikt;
 - (vii) Een weblink die verwijst naar de informatie en de nuttige instrumenten bedoeld om de toegang tot financiering voor ondernemingen te verbeteren en de mogelijkheden tot het bekomen van overheidsgaranties;
 - (viii) Naam en adres van de bevoegde instantie aangewezen in de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten.

B. Samenvatting informatie document

Artikel 7 § 2, tweede lid voorziet dat op het ogenblik van het kredietaanbod aan de onderneming een samenvatting informatie document wordt bezorgd bij het verstrekken van de ontwerp kredietovereenkomst.

4. Dit document heeft tot doel de onderneming toe te laten zonder veel moeite de nodige kenmerken en modaliteiten van het aangeboden krediet terug te vinden. Op basis van de informatie in het informatie document moet de kredietnemer in staat zijn om twee of meerdere kredietaanbiedingen bij dezelfde of bij een andere kredietgever, of in voorkomend geval kredietbemiddelaar, op eenvoudige wijze en voor wat betreft de belangrijkste punten, te vergelijken.

5. Het samenvatting informatie document bevat tenminste volgende informatie:
 - i. Identiteit en contactgegevens van de kredietgever(s);
 - ii. Soort krediet, zijnde de (commerciële) benaming zoals gebruikt in de toelichting en de belangrijkste kenmerken van de betreffende kredietsoort;
 - iii. Looptijd van de overeenkomst;
 - iv. Kredietbedrag;
 - v. Rentevoet (incl. belangrijkste voorwaarden, mogelijkheid tot wijziging, etc.);
 - vi. Alle gebruikelijke kosten m.b.t. het aangaan en de normale uitvoering van een kredietcontract die door de kredietgever kunnen worden aangerekend en aan hem moeten worden betaald: de reserveringscommissie en de wijze waarop ze wordt berekend, dossierkosten,... Hierin zijn hoe dan ook niet opgenomen kosten verbonden aan de wijziging/opzeg van het krediet, mogelijke andere kosten die worden aangerekend door derden bv. registratierechten in het kader van het vestigen van een waarborg,...;
 - vii. Terbeschikkingstelling;
 - viii. Vergoeding verschuldigd bij vervroegde terugbetaling
 - a. Kredieten tot 2 miljoen EUR : maximum 6 maanden contractuele interest op het vervroegd terugbetaald kapitaal;
 - b. Kredieten van meer dan 2 miljoen EUR: maximum het resultaat van de berekeningswijze die voorzien is in de Gedragscode. Zie gestandaardiseerd transparant schema via link naar Gedragscode;
 - ix. In voorkomend geval, een opsomming van alle (persoonlijke en zakelijke) zekerheden (soort en bedrag) die bijkomend gevraagd worden n.a.v. het kredietaanbod dat onderhavig samenvatting informatie document vergezelt (met inbegrip van de overheidswaarborgen) ; en
 - x. Gestanddoeningstermijn, tzt. de periode waarvoor de in het document opgenomen informatie geldig is.
 - xi. Een weblink die verwijst naar informatie betreffende de kenmerken van de voornaamste zekerheden die kunnen worden genomen en de impact ervan op de kredietaanvraag.

II. Artikel 10, §1, 2° - noodzakelijke informatie

“de nadere regels inzake de informatie die noodzakelijk wordt geacht om de financiële toestand en de terugbetalingsmogelijkheden van de onderneming te beoordelen als bedoeld in Artikel 5, eerste lid, in het bijzonder de documenten die de onderneming moet verstrekken aan de kredietgever om dit aan te tonen”

6. Elke kredietaanvraag is verschillend door het type onderneming, het beoogde project, de op dat moment bestaande financiële toestand, andere lopende kredietverplichtingen, etc. Het is dan ook in deze context niet wenselijk om te werken met een exhaustieve lijst. Naargelang het type onderneming zal namelijk bepaalde informatie wel of niet beschikbaar zijn.
7. Er wordt verwezen naar het document “goed kredietdossier” als startpunt <http://www.financementdesentreprises.be/nl/krediet-aanvragen/goed-kredietdossier>.
8. De kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, vraagt minimaal volgende informatie **aan de onderneming** bij de kredietaanvraag voor zover van toepassing in functie van het gevraagde krediet (uiteraard enkel voor zover hij deze nog niet in zijn bezit zou hebben of voor zover deze niet beschikbaar is in de KBO):
 - i. Identiteit van de onderneming;
 - ii. Indien van toepassing, de betreffende groepsstructuur en de aandeelhoudersstructuur;
 - iii. Activiteit, alsook, indien van toepassing, minimale informatie over de positionering van de onderneming binnen de sector waarin zij actief is;
 - iv. Actuele (tussentijdse en gedetailleerde) financiële resultaten en het financieel plan;
 - v. Doel van het krediet;
 - vi. Bestaande informatie van de kredietrelaties tussen onderneming en kredietgever – wisselwerking tussen beide partijen;
 - vii. Indien van toepassing, uitstaande financieringen op ondernemings- en groepsniveau (desgevallend bij andere financiële instellingen);
 - viii. Bestaande persoonlijke en zakelijke zekerheden en beschikbare activa voor zekerheidsstelling (binnen en buiten de onderneming);
 - ix. Indien van toepassing, de negatieve verbintenissen (*negative pledge*) en andere engagementen die direct of indirect de kredietrelatie kunnen beïnvloeden;
 - x. De statuten van de onderneming alsook de wijzigingen die gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad;
 - xi. In voorkomend geval, de sociale balans.

De onderneming zal zelf gehouden zijn om andere nuttige en beschikbare informatie (waarvan zij redelijkerwijze moet veronderstellen dat deze relevant is in het kader van de kredietbeslissing) aan te leveren die de kredietgever in staat stelt om een correcte inschatting te nemen van de kredietpositie van de onderneming en bij te dragen tot de selectie van gepaste kredietvormen.

9. De kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar vraagt minimaal volgende informatie **aan de persoonlijke zekerheidssteller** (uiteraard enkel voor zover hij deze nog niet in zijn bezit zou hebben of voor zover deze niet beschikbaar is in de KBO):
- Identiteit
 - Overzicht vermogenstoestand

III. Artikel 10, §1, 3° - berekeningsmodaliteiten wederbeleggingsvergoeding

“de berekeningsmodaliteiten van de wederbeleggingsvergoeding voor de ondernemingskredieten als bedoeld in Artikel 9, §2, tweede lid”

Gestandaardiseerd, transparant schema wederbeleggingsvergoeding

10. De berekening van de wederbeleggingsvergoeding is gebaseerd op het verschil tussen :
- De interesten die de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, van de kredietnemer zou hebben ontvangen mits de kredietnemer de ontleende fondsen volgens de contractueel vastgelegde modaliteiten zou hebben terugbetaald
 - en de interesten die de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, in plaats daarvan zou ontvangen bij de herplaatsing van deze fondsen, aan de hierna bepaalde referentie-interestvoet.
- De periode die in acht wordt genomen loopt tot aan de volgende contractuele herziening van de interestvoet of, bij het ontbreken hiervan, tot aan de eindvervaldag van het krediet.
11. Dezelfde wederbeleggingsvergoeding kan eveneens worden aangerekend in alle gevallen waarin de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, zich zou verplicht zien over te gaan tot de opzegging van het krediet op grond van een wanprestatie vanwege de onderneming.
12. De referentie-interestvoet die met elke vervaldag overeenkomt is gebaseerd op :
- Voor betaalstromen t.e.m. 1 jaar : Euribor
 - Voor betaalstromen op meer dan 1 jaar : IRS
 - Het bedrag van de wederbeleggingsvergoeding wordt bepaald op basis van de bovenstaande referentie-interestvoeten, rekening houdend met de contractuele terugbetalingsmodaliteiten en -periodes.
13. Elke kredietgever, of in voorkomend geval kredietbemiddelaar, behoudt de mogelijkheid om **aanpassingen aan te brengen in plus of in min** aan de bovenvermelde interestvoeten (met hierin een discretionaire beslissingsmogelijkheid voor iedere instelling afzonderlijk) op voorwaarde dat **die aanpassingen in plus en in min duidelijk gecommuniceerd worden aan de klant op het ogenblik van het afsluiten van het contract.**

14. Theoretisch voorbeeld van de berekening van een wederbeleggingsvergoeding:

Gegevens van het krediet

- Datum vervroegde terugbetaling : 8 november 2013
- Uitstaand saldo : 1.205.684,00 EUR
- Rentevoet : 2,59 %
- Eindvervaldag : 01/01/2017

Benaderende berekening

- Uitstaand saldo : 1.205.684 EUR
- Restlooptijd : 4 jaar en 2 maanden, maar gezien degressief krediet (vaste kapitaalaflossingen), gemiddeld 2 jaar en 1 maand
- IRS rente op 2 jaar en 1 maand is ongeveer 0,54 % (IRS op 2 jaar = 0,531 % en IRS op 3 jaar = 0,709 %, dus ergens tussen deze 2 getallen)
- **Verlies voor de bank is : 1.205.684 EUR * (2,59%-0,54%)* 2 jaar en 1 maand = 51.492,75 EUR**
- Het exacte resultaat zal waarschijnlijk lager zijn door rekening te houden met de tijds waarde van het geld (= actualisatie).

IV. Artikel 10, §1, 4° - informatie bij weigering van een krediet

“De inhoud van de informatie die moet worden geleverd aan de onderneming in geval van een weigering van een krediet door de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, als bedoeld in Artikel 8.”

15. In eerste instantie zal de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, de onderneming mondeling toelichten waarom de kredietaanvraag geweigerd werd. Enkel indien de onderneming dit uitdrukkelijk vraagt en dit binnen maximum zes maanden na de kredietaanvraag, zal de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, gehouden zijn een schriftelijke verklaring van kredietweigering af te leveren. De bewijslast inzake de aanvraag van een schriftelijke verklaring van kredietweigering, bevindt zich bij de onderneming.

16. Volgende informatie kan (geen exhaustieve lijst) gegeven worden door de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar:

- i. Onvoldoende informatie en documentatie met betrekking tot:
 - a. De financiële toestand van de onderneming;
 - b. Over het project en in het bijzonder de slaagkansen;
 - c. Terugbetalingscapaciteit;
- ii. Negatieve informatie in de Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen of bij een leverancier van handelsinformatie;
- iii. Gebrek aan beschikbare (persoonlijke of zakelijke) zekerheden, eigen inbreng in het project en/of onvoldoende eigen vermogen in algemene zin;

- iv. Weet van betalingsachterstand (overheid/kredietgever/derden);
- v. Ingebrekestellingen in andere kredietovereenkomsten bij de kredietgever of bij andere bestaande kredietgevers;
- vi. In het algemeen, een onvoldoende overtuigende financiële positie of een onvoldoende overtuigend business of financieel plan van de onderneming om het gevraagde krediet te rechtvaardigen;
- vii. Past niet binnen het beleid van de kredietgever;
- viii. Historiek van de onderneming of haar vertegenwoordigers;
- ix. Het beleid en het bestuur van de onderneming;
- x. Het gebrek aan gepaste opleiding, ervaring of bekwaamheid binnen de onderneming.

Het verstrekken van dergelijke motivatie zal evenwel geenszins een verplichting inhouden van de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, om bijkomend een weigering te rechtvaardigen dan wel om op basis van verstrekte informatie een nieuwe aanvraag ingediend door dezelfde onderneming te willen onderzoeken, maar louter om de onderneming bij te staan in een juist begrip van de redenen van weigering.

Bovendien doet deze verplichting geen enkele afbreuk aan de contractvrijheid en heeft de kredietgever ten allen tijde het recht om te beslissen niet tot contracteren over te gaan.

V. Artikel 10, §1, 5° - informatie en nuttige instrumenten bedoeld om de toegang tot financiering van de onderneming te verbeteren en de mogelijkheden tot het bekomen van overheidsgaranties

“de bepalingen en verplichtingen betreffende de informatie en de nuttige instrumenten bedoeld om de toegang tot financiering van de onderneming te verbeteren zoals bedoeld in artikel 7, § 1, tweede lid, alsook de mogelijkheden tot het bekomen van overheidsgaranties zoals voorzien in artikel 8/1, § 3”

De informatie en nuttige instrumenten om de toegang tot financiering van de onderneming te verbeteren en de mogelijkheden tot het bekomen van overheidsgaranties zijn zeer uitgebreid, temeer daar de steun aan bedrijven een regionale bevoegdheid is.

Op de website www.financieringvanondernemingen.be wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste begeleidings- en steunmaatregelen en van de overheidsgaranties. De kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, zal, op het moment van de kredietaanvraag, dit overzicht ter beschikking stellen van de onderneming die het krediet aanvraagt. Overheidswaarborgen worden, in zoverre relevant, aanvullend toegelicht op basis van de door de ondernemer verstrekte informatie.

VI. Artikel 8/1, §2 - informatie bij weigering van de volledige of gedeeltelijke vrijgave van de zekerheid of de waarborg

“Ingeval van weigering informeren de kredietgever en, in voorkomend geval, de kredietbemiddelaar de onderneming of de belanghebbende derde schriftelijk over de belangrijkste elementen waarop die weigering gebaseerd is of die de risico-inschatting beïnvloed hebben, en dat op transparante wijze en in voor de onderneming verstaanbare bewoordingen”

De kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, dient de onderneming schriftelijk op de hoogte te brengen van de redenen waarom de volledige of gedeeltelijke vrijgave van de zekerheid of waarborg wordt geweigerd.

Volgende informatie kan (geen exhaustieve lijst) gegeven worden door de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar:

- i. Er zijn nog openstaande engagements die door de zekerheid/waarborg worden gedekt.
- ii. Er zijn tegenaanwijzingen in de financiële cijfers (zwakke solvabiliteit, onvoldoende terugbetalingscapaciteit, liquiditeitsrisico, ...)
- iii. Er is negatieve informatie in de Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen of bij een andere leverancier van handelsinformatie.
- iv. De kredietgever heeft weet van betalingsachterstand (bij de overheid, de kredietgever of derden).
- v. Er hebben ingebrekestellingen plaats gevonden in het kader van andere kredietovereenkomsten bij de kredietgever of bij andere bestaande kredietgevers.
- vi. Er is sprake van een verslechtering van de economische omgeving of marktomstandigheden.
- vii. Er is een lopende procedure van gerechtelijke reorganisatie.
- viii. De waarborg dient behouden te worden omwille van verlies van andere waarborgen, bv. overheidswaarborgen.
- ix. Omwille van afwezigheid van een alternatieve evenwaardige waarborg of zekerheid ter in dekking van het krediet.

Indien de onderneming hierom verzoekt, geeft de kredietgever, of in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, mondeling of schriftelijk nog bijkomende uitleg waarom één of meerdere van bovenstaande redenen specifiek worden ingeroepen.

Opgemaakt te Brussel op 28 februari 2018 in vier exemplaren.

Febelfin
Karel Van Eetvelt

UCM
Arnaud Deplae

UNIZO
Danny Van Assche

NSZ
Christine Mattheeuws